

GAZİANTEP HALKEVİ DERGİSİ BAŞPINAR' DA YAYIMLANAN ÖMER ASIM AKSOY YAZILARI

Ömer TEMİZ*

Ömer Asım Aksoy, Halkevleri bünyesinde açılan Gaziantep Halkevi'nin çıkardığı Başpınar Dergisi'nde en çok yazısı yayımlanan yazarlardan birisidir. Ayrıca kendisi yazarlığının yanında, ünlü bir dilci, araştırmacı, parti yöneticisi ve milletvekilidir. Bu çalışmada önce Halkevlerine, ardından Gaziantep Halkevi ve Başpınar Dergisi'ne değinilmiş, en son olarak da makale konusu olan Ömer Asım Aksoy'un yazılarından bahsedilerek çalışma tamamlanmıştır.

Halkevleri ve Gaziantep Halkevi Dergisi Başpınar

Atatürk İlke ve İnkılapları'nın halk arasında yayılması, derinleşmesi ve kökleşmesi için kurulan¹ Halkevleri, aynı zamanda; Türk kültür ve sanat yaşamına katkıda bulunmak, araştırmalar yapmak, gençleri bir çatı altında toplamak, halkın eğitim seviyesini yükseltmek, onu birlik ve beraberlik içinde bütünleşmiş bir topluluk haline getirmek gibi işlevleri de üstlenmiştir.² Halkevleri, cumhuriyet yönetiminin dünya görüşünü, aydınların ve yöresel önderler aracılığıyla halka götürme, yaygınlaştırma, tanıtmaya ve toplumun kültür yapısını canlandırma denemesidir. Bu amaçla kurulan, yeni çağdaş yurttaşı yetiştirmeye yardımcı, yurt yüzeyine yayılmış kültür merkezleridir.³ 10 Nisan 1931 tarihinde toplanan Cumhuriyet Halk Partisi Olağanüstü Kurultayı'nda Türk Ocakları feshedilmiş, tüm hak ve imtiyazları CHP'ye devredilmiş ve 10-18 Mayıs 1931'deki CHP 3. Büyük Kongresi'nde Halkevleri'nin kurulmasına karar verilmiştir. Bu karar sonunda açılan ilk 14 halkevi Türk Ocakları'ndan alınan binalarda faaliyet göstermiştir. Ankara'daki eski Türk Ocağı binası yeni Halkevleri'nin genel merkezi olarak saptanmıştır. İlk Halkevleri 19 Şubat 1932'de açılmış olup söz konusu tarih, Halkevleri'nin aynı zamanda fiilen bu

* Öğretim Görevlisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Elbistan Meslek Yüksekokulu.

¹ İsmail Hakkı Baltacıoğlu, **Halkın Evi**, Ankara, Ulus Basımevi, 1950, s. 41.

² **Yeni Türk Ansiklopedisi**, İstanbul, 3. Cilt, Ötüken Yayınları, 1985, s. 1197.

³ Murat Katoğlu, **Çağdaş Türkiye 1908-1980**, İstanbul, Cem Yayınları, 2000, s.433.

tarihte çalışmaya başladıkları için kuruluş tarihi olarak ta anılmıştır.⁴ İlk olarak 14 yerde açılan Halkevleri, 1950 yılında 478 Halkevi ve 4322 Halkodasını kapsayan önemli bir kurum haline gelmiştir.⁵ İlk 14 Halkevi; Ankara, Afyon, Samsun, Eskişehir, Diyarbakır, İzmir, Konya, Denizli, Van, Aydın, Çanakkale, Bursa, İstanbul ve Adana'da açılmış, hemen faaliyete başlamışlardır. İlk açılışla beraber büyük bir şevk ve heyecanın olması yurt genelinde kültür ve sanatla ilgili olumlu bir havanın esmesini sağlamıştır.⁶ Halkevleri 1932-1951 arasındaki ilk 15 yıllık faaliyet döneminde bağımsız bir oluşum değil, CHP'ye bağlı olarak çalışan kurumlardı. Ancak bununla beraber kendi yönetim kurullarınca idare ediliyorlardı. Halkevleri'nin işleri çeşitli talimatname ve çalışma yönetmelikleriyle düzenlenmekteydi. Halkevleri'nde tüm faaliyetler hiçbir maddi çıkar beklenmeksizin gönüllü olarak yapılmakta, ancak katip, odacı ve hizmetlilere aylık verilmekte, aydınlatma ve ısıtma masrafları gibi zorunlu işlere para harcanmakta idi.⁷

Gaziantep Halkevi ilk etapta açılan 14 halkevi arasında yer almamakla birlikte II. etaptaki 20 halkevi arasına girerek 24 Haziran 1932'de 700 kişinin katılımıyla canlı, parlak ve heyecanlı bir açılış töreniyle faaliyetlerine başlamıştır. Gaziantep Halkevi, Halkevleri tüzüğüne uygun olarak 9 şubede faaliyete başlamış ve şubelerde üçer kişilik bir kurul oluşturulmuş, toplam 27 kişi görev almıştır. Ayrıca her şube üye kaydı yapmış ve üye sayısı ilk başlarda 455'e ulaşmıştır. En fazla 131 kişiyle Temsil Şubesi, en az üye ise 13 kişiyle Kütüphane Şubesi olmuştur. Bu dönemde bayanlar sosyal aktivitelerin içinde fazla yer almamışlar, Dil, Edebiyat Şubesi'nde 4, Temsil Şubesi'nde ise 8 olmak üzere toplam 12 üye görev almıştır. 1945 yılında üye sayısı 1420'ye, bayanların sayısı 207'ye ulaşmıştır. En fazla meslek grubunu; serbest meslek ve öğretmenlik oluşturmuştur. Avukat ve sanatkarların sayısı en az olmuş ve kadınların sayısı ilk başta çok az olmasına rağmen ilerleyen yıllarda artmıştır. Bu şubelerin faaliyet alanları ve çalışma şartları merkez tarafından tespit edilmiş, şubeler bu şartlara göre kendi aralarında işbölümü yaparak çalışma programlarını belirlemişlerdir. Her şube görev alanları doğrultusunda yapacağı

⁴ Halkevleri (1932-1951-1963), İstanbul, 1963, s. 5.

⁵ Halkevleri, s. 6.

⁶ Anıl Çeçen, Atatürk'ün Kültür Kurumu Halkevleri, İstanbul, Çağ Yayınları, 2000, s. 100, 114.

⁷ Halim Baki Kunter, Kuruluşlarının 32. Yıldönümünde Halkevleri, Ankara, 1964, s. 7.

faaliyetleri diğer şubelerle koordineli bir şekilde görüşerek bir plana bağlamış ve uygulamaya geçirmiştir.⁸

Gaziantep Halkevi, çeşitli konularda araştırmalar yaparak (söz, dil, şive, folklor, destan, şiir ve türkü) kitaplar yayımlamış, çok farklı konularda konferanslar düzenlemiş, önemli şahsiyetleri anma törenleri gerçekleştirmiş, okuma yazma, yabancı dil, giyim ve nakış kursları açmış, köyler ve köylülere ulaşılmış, fakir vatandaş ve öğrencilere yardımlar yapılmış, sağlık giderleri karşılanmaya çalışılmış, spor karşılaşmaları ve kır gezileriyle vatandaşların bütünleşmeleri amaçlanmıştır.⁹

Başpınar Dergisi, Gaziantep Halkevi Dil, Edebiyat Şubesince Halkevleri'nin kuruluş yıldönümü olan 19 Şubat 1939' da çıkarılmaya başlanmıştır. Şubat 1939- Nisan 1949 tarihleri arasında yaklaşık on yıl yayımlanmış ve 108 sayı çıkmıştır. Başpınar Dergisi'nde Gaziantep tarihi, coğrafyası, ekonomisi, tarımı, arkeolojik incelemeleri, ünlü şahsiyetleri, şiirler, nesirler, hikayeler, kitap ve dergi tanıtımları, köy ve köycülük, halkevi çalışmaları, Gaziantep'le ilgili çeşitli fikir yazıları ve devrimlerle folklor konusu işlenmiştir¹⁰. Özellikle folklor konusunda çok önemli araştırmalar yapılmış, önemli sonuçlar çıkartılarak Başpınar Dergisi'nde yayımlanmıştır. Başpınar Dergisi'nin ilk sayısının kapağında; dergiye adını veren Başpınar'ın genel bir görüntüsü, ikinci sayısında; Halkevinin görünümü yayımlanmıştır. Derginin birinci sayısından altıncı sayısına kadar tarihi; gün, ay, yıl olarak, sonraki sayılarda sadece ay ve yıl olarak belirtilmiştir. 67. sayıya kadar herhangi bir cilt sayısı gösterilmemiş, 68. sayı 3. cilt olarak belirtilmiştir. Ancak, sayı, tarih ve yıl her sayıda ifade edilmiştir. 68. sayıdan itibaren Başpınar'ın ilk çıktığı yıl olan "1939" yılı da yazılmıştır. Derginin "Başpınar" logosunun altında "Aylık Edebiyat ve Kültür Mecmuası" ibaresi yer almıştır. Başpınar Dergisi'nin baştan itibaren 88. sayıya kadar (88 dahil) olan kısmında, başlığın altında; Atatürk'ün Gaziantep için 1936'da söylediği şu söz bulunmaktadır: "Türk'üm diyen her şehir, her kasaba ve en küçük Türk köyü Gaziantep'leri kahramanlık misali olarak alabilirler." 52. sayıdan 88. sayıya kadar İnönü'nün 1932 de söylediği sözü Atatürk'ün sözüyle birlikte kapakta yer almıştır: "Vatanın yenilmez bir

⁸ Ömer Temiz, "Gaziantep Halkevi ve Başpınar Dergisi" (Basılmak üzere olan Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 2006), s. 125-126.

⁹ **Gaziantep Halkevi Broşürü**, Gaziantep, Halk Fırkası matbaası 1935, s. 12.

¹⁰ Temiz, a.g.e. , s. 42.

kalesi, kültürün ve ilmin mühim bir muhiti olduğu kadar, Cumhuriyet Halk Fırkası'nın da başlıca temellerinden biri olmuştur."¹¹

Başpınar Dergisi'nin fiyatı: 1. sayıdan 88. sayıya kadar 10 kuruş, seneliği 1 lira, (Bu fiyat Şubat 1939 dan Ağustos 1947 ye kadar değişmemiştir.) 88. sayıdan sonra tanesi 25 kuruş, (abone olmayanlara 50 kuruş) seneliği 3 liraya yükselmiştir. Ayrıca, öğrencilere yüzde elli indirimle satılmıştır. Aynı dönemde çıkan halkevi dergilerinden, Kayseri Halkevi Dergisi "Erciyes" in 1944 yılındaki fiyatı; 20 kuruş (23. sayı),¹² Zonguldak Halkevi Dergisi "Karaelmas" ın 1944 yılındaki fiyatı; 25 kuruş (22-23. sayı)¹³, Başpınar'ın aynı yıl fiyatı: 10 kuruştur.¹⁴

Dergide 150 kadar farklı yazarın yazısı yayımlanmıştır. Yazarlar içinde her meslekten kimseler bulunmuş ama en başta da öğretmenler gelmiştir. Dergide belirli yazarlar ön plana çıkmıştır. Şakir Sabri Yener, Cemil Cahit Güzel, Ziya Güner, Cemil Güçyetmez bunlar arasındadır. Bu yazarlarla birlikte öne çıkan ve dergide en çok yazısı yayımlanan kişiler arasında ünlü dilci Ömer Asım Aksoy' da vardır. Ömer Asım Aksoy'un 108 sayı yayımlanan Başpınar Dergisi'nde 41 yazısı çıkmıştır.¹⁵

Ömer Asım Aksoy'un Yaşamı

Ömer Asım Aksoy: Gaziantep'in ve ülkemizin yetiştirdiği önemli dil bilginlerinden birisidir. 1898' de Gaziantep' de doğdu. Babası Küllüzade Abdurrahman Efendi, annesi Bayramzade Fatma Hanımdır. Her ikisi de Gaziantep'in köklü ailelerindedir.¹⁶

İlk ve orta öğrenimini Gaziantep' de tamamladı. 1908'de İlkokulu, 1911'de ortaokulu, ve 1916'da Antep Ticaret Lisesi'ni bitirdi. 1917-1919 yılları arasında Antep Posta ve Telgraf Müdürlüğü'nde memurluk ile Ticaret Lisesi'nde öğretmenlik yaptı. 1919'da İstanbul Tıp Fakültesi sınavını kazanarak Haydarpaşa'daki tıp okuluna girdi. İkinci yarıyılıda Antep'te Fransızlarla savaş

¹¹ Temiz, a.g.e. , s. 43

¹² Funda Bayrak, "Halkevi Dergiciliğine Bir Örnek-Kayseri Halkevi Neşriyatı: Erciyes" (Basılmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 2003), s. 74.

¹³ Melda Or, "Zonguldak Halkevinden İzlenimler Karaelmas", (Basılmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 2002), s. 53.

¹⁴ Temiz, a.g.e. , s. 43.

¹⁵ Hulusi Yetkin, **İncilipınar**, Gaziantep, Işık Matbaası, 1962, s. 159.

¹⁶ Ahmet Ayaz, "**Gaziantep'te Kültür, Sanat ve Edebiyatta İz Bırakanlar**", Gaziantep, Şahinbey Belediyesi Kültür Yayınları, 2003, s. 6

başlayınca Antep'e gidip savaşa katıldı. 1921'de Fransızlar Antep'e girince, Fransızların yönetiminde yaşamak istemediğinden Maraş'a gidip 10 ay orada kaldı ve Antep'in kurtuluşu üzerine memleketine yeniden döndü. 1921-1925 arasında parasal sorunlar yüzünden çalışmak zorunda kaldı. 1925'te İstanbul'a gidip Hukuk Fakültesine girdi. Bu fakülteyi 1928'de bitirerek Gaziantep'e döndü. 1930 yılına kadar Nizip Cumhuriyet Savcılığı görevini yürüttü. 1931-1935 arasında Gaziantep'te avukatlık yaptı. Bir ara da avukatlıkla beraber Gaziantep Lisesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verdi. Yine aynı dönemde yakın arkadaşlarının zorlaması ve Halk Partisi Genel Merkezi'nin isteğiyle Gaziantep Halk Partisi Başkanlığı ve Halkevleri kurulunca da Gaziantep Halkevi Başkanlığına seçildi. Ömer Asım Aksoy'un 1931-1935 yılları arasında yüklendiği bütün görevleri başarılı biçimde yürütmesi ve herkesin övgüsünü kazanması üzerine, Halk Partisi Genel Merkezi 1935 seçimlerinde Gaziantep milletvekili adayları arasına onun adını da aldı.¹⁷ 1935 ile 1950 yılları arasında arka arkaya 4 dönem milletvekili oldu.¹⁸ Milletvekili olarak Ankara'ya gelince Türk Dil Kurumu çalışmalarıyla daha yakından ilgilendi. Günlerinin yarısı Mecliste, yarısı Dil Kurumunda çalışarak geçiyordu. Çalışmalarıyla da hem Dil Kurumu'nun, hem de İsmet İnönü'nün dikkatini çekmişti. 1941 yılında Dil Kurumunun Filoloji başkanlığına, 1951' de Tarama Kolu başkanlığına, 1963' de Genel Yazmanlığa seçildi.¹⁹ 1976 yılına kadar da Türk Dil Kurumu'nda genel yazmanlık görevini sürdürdü.²⁰ Aksoy' un Türk Dil Kurumundaki Çalışmaları hem bilimsel alanda, hem de yönetim alanındadır. Her iki görevde de şimdiye kadar bu görevleri en uzun süre yapmış kişidir. Kol başkanlığı 35, genel yazmanlığı 14 yıl sürmüştür.²¹ Görüldüğü gibi, Ömer Asım Aksoy'un esas ünü; bir avukat veya bir siyasetçiden çok, dil alanında yaptığı araştırmalar ve edebi kişiliğinden dolayı olmuştur.

Ömer Asım Aksoy'un Eserleri

Ömer Asım Aksoy'un 40'dan fazla eseri vardır. Bunlardan, 1933 basımlı "Gaziantep Dilinin Tetkiki", 1933 basımlı "Hasip Dürrinin Eserlerinin Tetkiki", 1934 basımlı "Gaziantep'te Eti Eserleri", 1935 basımlı "Öz Türkçe Dersleri", 1936 basımlı "Karşılıklar Kılavuzu Üzerine Öz Türkçe", 1936 basımlı

¹⁷ Türk Dil Kurumu, "Ömer Asım Aksoy Armağanı", Türk Dil Kurumu yayınları Ankara 1978, s. 1, 2, 3.

¹⁸ Ayaz, a.g.e., s. 6.

¹⁹ Türk Dil Kurumu, a.g.e., s. 3.

²⁰ Ayaz, a.g.e., s. 6.

²¹ Türk Dil Kurumu, a.g.e., s. 3.

“Gaziantep Ağzında Sentaks Araştırmaları”, 1936 basımlı “Bir Dili Öğrenmek İçin En Lüzumlu Kelimeler”, 1937 basımlı “Aydi Divanı”, 1939 basımlı “Halkevi Konuşmaları”, 1941 basımlı “Hasırcıoğlu Hafız Mehmet Ağa”, Gaziantep Halkevi tarafından yayımlanmıştır.²² Ayrıca, “Gaziantep Ağzı –I” (1945), “Gaziantep Ağzı –II” (1945), “Gaziantep Ağzı –III” (1946), “Mütercim Asım” (1962), “Anayasanın Dili” (1964), “Dil Üzerine Düşünceler” (1964), “Atasözleri ve Deyimler” (1968), “Özleştirme Durdurulamaz” (1973), “Gelişen ve Özleşen Dilimiz” (1975) gibi eserleri de Türk Dil Kurumu yayımları arasında yer almıştır.²³

Aynı zamanda şair olan Ömer Asım Aksoy, 1993 yılında, geride Gaziantep ve Türk Milleti için çok önemli eser ve bir çok hizmet bırakarak vefat etti.²⁴

Ömer Asım Aksoy’un Başınar Dergisi’ndeki Yazıları

Ömer Asım Aksoy, Gaziantep Halkevi Dergisi Başınar’da en çok yazısı yayımlanan yazarlardan birisidir.²⁵ Ömer Asım Aksoy bu yazılarında Halkevi, Gaziantep Büyükleri (Hasırcıoğlu, Antep’li Raşit, Antep’li Şeyh Ahmet, Şahin Bey), İnkılap Edebiyatı ve Nutuklar, Yabancı Dillerde Türkçe Ekler, Gaziantep’teki Madenler, Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlarla ilgili konuları işlemiştir. Yazarın, Başınar Dergisi’nin 2, (iki yazı), 3, 4, 5 (iki yazı), 6, 7, 9, 10, 11-12, 13, 14, 15, 16-17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29 (iki yazı), 30-31, 32, 33 (iki yazı), 34, 35, 36, 37-38, 40, 41-42, 51, 59, 81, ve 107-108. (iki yazı) sayılarında yazıları çıkmıştır. Söz konusu yazıların dizini çalışmanın sonunda Ek-1’de verilmiştir.

Ömer Asım Aksoy, “Bir Halkevi Dergisinin Hususiyeti” başlıklı yazısında halkevi dergisinin özelliklerini vurgulamış, bu tespitte genel konular ve yöresel bilgiler öne çıkmıştır. Söz konusu yazıda, iki tür halkevi dergiciliği olduğu, birincisinin “Ülkü” gibi genel merkezce çıkarılıp, Halkevleri’nin çalışmalarını “sevk ve idare” eden bir dergi olduğu, ikincisinin Halkevleri’nin çıkardığı dergiler olduğu, bunlarında genel konuları, yararlı bilgileri ve ana

²² Uğurool Barlas, “Gaziantep basım tarihi 100. Yıl”, Karabük, Gaziantep kültür derneği yayımları no: 60, 1972. s. 53-55.

²³ Türk Dil Kurumu, a.g.e., s. 6, 7, 8.

²⁴ Ayaz, a.g.e., s. 6.

²⁵ Yetkin, a.g.e., s.160.

prensipleri kendi yöresinde öğrettiğini, ayrıca kendi bölgesiyle ilgili incelemeleri, mahalli bilgileri ve araştırmaları içerdiğini belirtmiştir.²⁶

Gaziantep'in ünlü milletvekili Ömer Asım Aksoy, "İnkılap Edebiyatı ve Nutuklar" isimli yazısında; İnkılap edebiyatının; " Milliyetçilik, heyecanlılık, katilik, inandırıcılık, ideal ve azmin ifadesi olmak" gibi özellikleri olduğunu, genel bir kural olarak büyük inkılapçıların aynı zamanda çok iyi hatip olduklarını, bunun da en önemli örneklerinin Atatürk ve İnönü olduğunu anlatmıştır.²⁷

"Muhakemet-ül Lükateyn" isimli yazısında Ömer Asım Aksoy, doğumunun 500. yılı kutlanan Ali Şir Nevai'den bahsetmektedir. Yazar, yazısında; Ali Şir Nevai'nin Çağatay Edebiyatı'nın en önemli kişisi, derin dil bilgisi ve "ateşli bir Türkçü" olduğunu, Kaşgarlı Mahmut'tan sonra Türkçe'nin yüksekliğini, üstünlüğünü, "sönmez bir aşk ve heyecanla" anlattığını, Türk Dil Kurumu'nun ünlü şair ve dilcinin 500. doğum yıl dönümü nedeniyle eserini bu günkü dilimize çevirmeyi kararlaştırdığını ve bunun çok isabetli bir karar olduğunu yazmıştır.²⁸

Ömer Asım Aksoy, "Bu Şehrin Methinde Lisan Kasirdir" adlı yazısında; Gaziantep hakkında çok eski zamanlarda yazılmış ve söylenmiş bir çok sözün olduğunu, bunları gün ışığına çıkartmak gerektiğini yazmıştır. Yavuz Sultan Selim zamanında yaşayan Balıoğlu İbrahim'in Hikmetname adlı eserinde Antep'ten bahsettiğini, Evliya Çelebi'nin 17. yüzyılda Antep'e iki defa uğrayarak, görüşlerini yazdığını, şehrin heyecanlı derviş şairlerinden Aydi Baba'nın Antep'i metheden bir gazeli olduğunu, Osmanlı Nazırlarından Antep'li Münif Paşa'nın mektuplarında Antep'ten ayrılığı anlattığı, Ünlü Antep'li Şair Hasip Dürri'nin, şehrin güzelliğini, büyüklüğünü, bağ ve bahçelerini tasvir ettiği mısralarının olduğunu ifade etmiştir.²⁹ Yine yazar bir başka yazısında; "Yabancı Dillerde Türkçe Ekler" adlı başlıkla; Türkçe'deki bir takım eklerin Fransızca, İngilizce, Arapça ve Farsça da mevcut olduğunu ve kullanıldığını belirtmektedir.³⁰

²⁶ Ömer Asım Aksoy, "Bir Halkevi Dergisinin Hususiyeti", **Başpınar**, C: 1, S: 2 (Nisan 1939), s. 1-2.

²⁷ Ömer Asım Aksoy, "İnkılap Edebiyatı ve Nutuklar", **Başpınar**, C: 1, S: 7 (Eylül 1939), s. 3-4, 7.

²⁸ Ömer Asım Aksoy, "Muhakemet-ül Lükateyn", **Başpınar**, C: 2, S: 33 (Şubat 1942), s. 1-3.

²⁹ Ömer Asım Aksoy, "Bu Şehrin Methinde Lisan Kasirdir.", C: 4, S: 81 (Şubat 1946), s. 9-13.

³⁰ Ömer Asım Aksoy, "Yabancı Dillerde Yabancı Ekler", **Başpınar**, C: 1, S: 9 (Kasım 1939), s. 1-2, 11-13.

Başpınar Dergisi'nde, Gaziantep Milletvekili Ömer Asım Aksoy'un Gaziantep Lehçesiyle ilgili bir çok makalesi yayımlanmıştır. Bunlar gerçekten çok titiz çalışmalar ve emeğin sonunda ortaya çıkarılan bilgilerdir. Diğer yazarlarda olduğu gibi Ömer Asım Aksoy'un bu katkıları takdir edilmesi gereken bir husustur. Ömer Asım Aksoy, "Gaziantep Lehçesine Dair Yeni Notlar" adlı yazısında; Gaziantep Lehçesinin özelliklerini belirlemek amacıyla yazdığı "Gaziantep dilinin tetkiki" isimli kitabının 1933'de halkevi tarafından yayımlandığını, kitabın önsöz ve sonuç bölümünde belirttiği gibi bu konunun bütün özelliklerinin bir anda tespit edilmesinin imkansız olduğunu, uzun yıllar üzerinde çalışılması gerektiğini ve belki de bir insanın ömrünün yetmeyeceğini belirtmiştir. Ömer Asım Aksoy, söz konusu yazısında; yöresel kelimelerin artık yavaş yavaş kaybolmaya başladığını, vasıtaların çoğalması, gazete ve radyonun gelişmesi ve bunun sonucunda diğer yörelerdeki lehçelerle temas edilmesi gibi nedenlerden "hususî lehçe" nin orijinalliğinin azalmakta olduğunu belirtmiştir. Bu yüzden de, Gaziantep Lehçesinin incelenmesi için bu dönemin son fırsat olduğunu ifade etmekte ve çeşitli örnekler vermektedir. Gaziantep'te gençlerin "oturdumdu", yaşlıların "oturdumudu" dediklerini, artık: "ocaklık" ve "eşgili" kelimelerin yerini: "mutbak" ve "turşu" nun aldığını, yani sonuçta mahalli lehçenin artık unutulmakta olduğunu anlatmaktadır.³¹ Ömer Asım Aksoy, "Gaziantep Lehçesine Dair Yeni Notlar 2" yazısında kullanılmayan kelimelerden bahsetmiş, Gaziantep Lehçesi ve İstanbul Lehçesi arasındaki farkı belirtirken, Gaziantep Lehçesinde bulunan unsurların kaydedilmesinin yeterli olmadığını, bunlarla birlikte Gaziantep Lehçesinde bulunmayan belli başlı kelimelerinde irdeleneceğini yazarak, kullanılmayan kelimelerin üç şekilde belirtileceğini izah etmiştir: 1-İstanbul Lehçesinde kullanılan ama Gaziantep Lehçesinde kullanılmayan kelimeler, 2-Hem İstanbul Lehçesi hem Gaziantep Lehçesinde kullanılan kelimeler, 3-İstanbul Lehçesinde birkaç manada kullanılan ama Gaziantep'te bu birkaç mananın birinin kullanıldığı kelimeler gibi.³²

Başpınar Dergisi'nin sonraki sayılarında da Ömer Asım Aksoy'un Gaziantep Lehçesiyle ilgili yazıları devam etmiş, 15. sayıda tabirler ile ilgili bilgi vermiştir. Tabiri; Genellikle, bütün unsurlarının tam bir cümle oluşturmadığı ve özel bir anlama gelmesi için konulmuş, bir veya bir kaç

³¹ Ömer Asım Aksoy, "Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlar", **Başpınar**, C: 1, S: 11-12 (Şubat 1940), s. 1-2.

³² Ömer Asım Aksoy, "Kullanılmayan Kelimeler", **Başpınar**, cit 1, S: 13 (Mart 1940), s. 1-4, S: 14 (Nisan 1940), s. 2-6.

kelimelik söz parçası olarak tanımlamıştır. Örnek olarak ta; “yağlı” kelimesini vermiştir. “yağlı” kelimesinin “yağı bulunan veya yağı çok olan şey” manasına geldiği takdirde kelime, ancak, “parası çok adam” manasına alındığı takdirde tabir olduğunu belirtmiştir.³³ Ömer Asım Aksoy, bir başka yazısında, “klişe cümle” yi irdelemiş, klişe cümlelerin; özel bir fikir veya amacı ifade eden ve bir hükmü kapsayan, öğeleri tam ve kalıplaşmış bir cümle olarak belirtmiş ve İstanbul ve Gaziantep lehçelerinden örnekler vermiştir; Büyümüş de küçülmüş, dizimin bağı çözüldü, gözüne dizine dursun, bıçak kemiğe dayandı, bin dereden su getirdi, yaşı benzemesin, değme bana değmeyeyim sana, koyun yaşı kadar yaşı kalmış, sakalı yerine bağla gibi.³⁴ Başpınar Dergisi'nin 18. sayısında, Meşhur söz ve Atasözlerini karşılaştırarak, meşhur sözlerin subjektif, atasözlerinin ise objektif bir mahiyette olduklarını, ama yinede bu ikisi arasındaki farkların değişmez ve kesin olmadığını ancak bunların yinede bir şeyleri yansıttığını ifade etmiştir.³⁵ Ömer Asım Aksoy, bu sayıdan sonraki 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30-31, 32, 33, 34, 35, 36, 37-38 sayılarında “Gaziantep Lehçesine dair yeni notlar” yazılarında, Gaziantep ağzıyla ilgili topladığı tabirleri, klişe cümleleri, ve meşhur sözleri ayırt etmeden alfabetik sırayla yazmıştır.

Ömer Asım Aksoy yıllardır derlemekte olduğu Gaziantep ağzı sözlerinin daha yenilerine ulaşmak için, Gaziantep'teki arkadaşlarına haber gönderdiğini, hatırladıklarını kendisine yazmalarını istediğini, karşılık olarak ta 33 arkadaştan 5 bini aşkın sözler geldiğini belirterek, kendisine yardımcı olan 33 arkadaşın isimlerini ve gönderdikleri sayıyı da yazarak teşekkür etmektedir.³⁶

“Uçak kelimesinin düşündürdükleri” isimli yazıda Ömer Asım Aksoy, dileci kimliğiyle olayı değerlendirerek; “Uçak” kelimesinin kullanımının nasıl yaygınlaştığını, halkın “tayyare” değil de artık daha Türkçe olan “uçak” kelimesine alışması konularında bilgiler vermektedir.³⁷

Gaziantep büyüklerinden ve meşhurlarından olan; “Hasırcı Oğlu (Ağa)” hakkında Ömer Asım Aksoy, Başpınar Dergisi'nde bir dizi yazı yazmıştır. İkinci sayıda “Hasırcı Oğlu” başlıklı makalesinde; Hasırcıoğlu'nun bundan yarım asır önce 83 yaşında vefat ettiğini, bütün Gaziantep halkı arasında, “İlim

³³ Ömer Asım Aksoy, “Tabirler”, **Başpınar**, C: 1, S: 15 (Mayıs 1940), s. 1-2.

³⁴ Ömer Asım Aksoy, “Klişe Cümle”, **Başpınar**, C: 1, S: 16-17 (Temmuz 1940), s. 1-2.

³⁵ Ömer Asım Aksoy, “Meşhur söz-darbimesel”, **Başpınar**, C: 1, S: 18 (Ağustos 1940), s. 1-2.

³⁶ Ömer Asım Aksoy, “Teşekkür”, **Başpınar**, C: 2, S: 41-42 (Ekim-Kasım 1942), s. 1-2.

³⁷ Ömer Asım Aksoy, “Uçak Kelimesinin Düşündürdükleri”, **Başpınar**, C: 5, S: 107-108 (Mart-Nisan 1949), s. 10-11,15.

ve şiir” alanında “Ağa” kadar geniş şöhreti olanın olmadığını, Gaziantep’te Hoca Münib, Mütercim Asım, Münüf Paşa, Hasip Dürri, nin de meşhur olduğunu, ama bunların Hasırcıoğlu kadar yakından tanınmadığını, “şuan” Gaziantep’te O’nu “şahsen” tanıyanın bile çıkacağını ama babaların O’nu daha iyi bileceğini, dedelerinin ise O’nun akranı olduğunu, bu yazıları yazarken, İstanbul’da Süleymaniye ve Millet Kütüphaneleri, Gaziantep’te Hasırcıoğlu Ahmet Muhlis’in elindeki mecmualar ve Gaziantep’teki çeşitli yerlerden derlenen bilgilerin kaynak olduğunu anlatmaktadır.³⁸ “Hasırcı Oğlu- Hayatı ve Eserleri” adlı yazısında; Hasırcıoğlu’nun hayatı hakkında bilgiler vererek, bu bilgilerin Süleymaniye Kütüphanesi’nden alındığını belirtmektedir. Hasırcıoğlu’nun eserleri ise şöyle sıralanmaktadır: Fıkra ve Nükteler, Mensur Kısımlar, Medhiyeler, Mersiyeler, Kasideler, Gazeller, Tarihler, Manzum Mektuplar, Hicviyeler ve Nazımlar.³⁹ Hasırcıoğlu’na ilişkin ilerleyen sayılarda Hasırcıoğlu’nun Nükteleri, kelime oyunları ve tarihlerinden bahsedilmektedir.⁴⁰ Beşinci sayıda Hasırcıoğlu’nun “başka eserleri ve netice” üzerinde durulmaktadır. Ömer Asım Aksoy, Hasırcıoğlu’nu hem sanat hem de sosyal açıdan irdelemek gerektiğini belirterek, sanat bakımından; en önemli parçalarının nükteleri ile tarihleri olduğunu, “Ağa” da zeka ve zarafet olduğunu; ancak hayal ve duygunun fakir olduğunu, sosyal olarak ta; Hasırcıoğlu’nun zeki, birikimli, hoş sohbetli, mevki ve derece gözetmeden herkesle görüşen, memleket işleriyle yakından ilgilenen, halkın huzuru için hiçbir fedakarlıktan kaçınmayan bir kişilikte olduğunu anlatmaktadır.⁴¹ Ömer Asım Aksoy 6. sayıda Hasırcıoğlu serisini tamamladıktan sonra arkadaşı Hikmet Turhan Dağlıoğlu’nun Hasırcıoğlu’nun İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi’nde “Hasırcıoğlu Divanı” bulunduğunu söylediğini, bunun üzerine 1939’un Temmuz ayında İstanbul’a giderek üniversite kütüphanesinde bu divanı bulduğunu ve incelediğini belirtmektedir.⁴² Ömer Asım Aksoy 5. sayıda; “Antepli Raşit Hakkında” başlıklı yazısında, 4. sayıdaki Şakir Sabri Yener’in “Raşit Efendi” yazısından yola çıkarak yeni saptamalar, eklemeler ve düzeltmeler yapmaktadır.⁴³

³⁸ Ömer Asım Aksoy, “Hasırcı Oğlu- Başlangıç”, **Başpınar**, C: 1, S: 2 (Nisan 1939), s. 15-16.

³⁹ Ömer Asım Aksoy, “Hasırcı Oğlu-Hayattı, Eserleri”, **Başpınar**, C: 1, S: 3 (Mayıs 1939), s. 9-11.

⁴⁰ Ömer Asım Aksoy, “Hasırcı Oğlu-Nükteler, Tarihler, Kelime Oyunları”, **Başpınar**, C: 1, S: 4 (Haziran 1939), s. 9-13.

⁴¹ Ömer Asım Aksoy, “Hasırcı Oğlu-Başka Eserleri, Netice”, **Başpınar**, C: 1, S: 5 (Temmuz 1939), s. 9-12.

⁴² Ömer Asım Aksoy, “Hasırcı Oğlu-Bir Nüshası Daha”, **Başpınar**, C: 1, S: 6 (Ağustos 1939), s. 9-10, 15.

⁴³ Ömer Asım Aksoy, “Antepli Raşit Hakkında”, **Başpınar**, C: 1, S: 5 (Temmuz 1939), s. 4-5, 8.

“Dürrünnizam-Nazmülcevahir” adlı bir başka yazısında Ömer Asım Aksoy; Hikmet Turhan Dağlıoğlu'nun Başpınar Dergisi'nin 27. sayısında Mehmet Münip Efendi hakkında yazdığı makaleyi irdeleyerek, Hikmet Turhan Dağlıoğlu'nun bazı eleştirilerine cevap vermektedir. Söz konusu yazıda Ömer Asım Aksoy; kendisinin yazdığı “Halkevi Konuşmaları” isimli kitabında “Hoca Münip” in hayatını anlatırken bilgilerin nereden alındığına dair kaynak göstermediği şeklindeki eleştiriye cevap olarak, kaynakların kitabın sonunda toplu olarak gösterildiğini, kitabının “Hoca Münip'in top yekün bir hayat hikayesi olmayıp, O'na ilişkin birkaç parçadan oluştuğu için bu yöntemi uyguladığını, ayrıca “Dürrünnizam” adlı eserin Hikmet Turhan Dağlıoğlu'nun iddia ettiği gibi “Hoca Münip” e ait olmadığı, Dürrünnizam ve Nazmülcevahir'in aynı eserler olduğu ve yazarının da Hasan Aynî olduğunu belirtmektedir.⁴⁴

“Nazm-ül Leâl'i Arıyorum” isimli yazısında Ömer Asım Aksoy, hem Nazm-ül leâl'i, hem de kitabı yazan Gaziantep'li Şeyh Ahmet'i anlatmaktadır. Söz konusu kitap Arapça'dan Türkçe'ye manzum bir lügat kitabı olduğu, yaklaşık 1642 senesinde yazıldığı, kitapta lügatlerle birlikte tabirlerle atasözleri de olduğu, bu önemli kitabın mutlaka bulunması gerektiği, kitabın yazarı Şeyh Ahmet'in hattatlıkla uğraştığı, IV. Murat'ın Bağdat seferine giderken padişaha bir Kuranı Kerim hediye ettiği, padişahında O'na mükafat olarak “Çarpın” Köyü'nü hediye ettiğini yazmaktadır.⁴⁵ Şakir Sabri Yener “Cibil Unuk” adlı yazıda, Ömer Asım Aksoy'dan bir mektup aldığını, mektupta; 14. asırda yazılmış bir yazma eseri okurken “Cibil Unuk” masalına rastladığını belirttiğini, o sayfayı kopya ederek kendine gönderdiğini ve dergide yayımlanması istediğini belirterek söz konusu yazıya Başpınar'ın 40. sayısında yer vermiştir.⁴⁶

Ömer Asım Aksoy; “Eski Bir Kültür ve Medeniyet Şehri” adlı bir başka yazısında, Gaziantep'in eski bir kültür ve medeniyet merkezi olduğunu, bunun belgesinin de tarımda, sanatta, ekonomide, yaşayış tarzında ve dilde önemli varlıklara sahip olmak olduğu ifade etmiş ve bu konularda çarpıcı örnekler vermiştir. Gaziantep'te köklü bir şehircilik olduğunu, camilerdeki su tesisatının çok iyi döşendiğini, yeni su şebekelerinden önceki şehir suyu şebekelerinin hayret verecek bir gelişmişliğe sahip olduğunu, bunun medeniyet seviyesinin

⁴⁴ Ömer Asım Aksoy, “Dürrünnizam-Nazmülcevahir”, **Başpınar**, C: 2, S: 29 (Temmuz 1941), s. 7-13.

⁴⁵ Ömer Asım Aksoy, “Nazm-ül Leâl”, **Başpınar**, C: 5, S: 107-108 (Mart- Nisan 1949), s. 1-3.

⁴⁶ Şakir Sabri Yener, “Cibil Unuk”, **Başpınar**, C: 2, S: 40 (Eylül 1942), s. 1-2.

ne durumda olduğunun çok büyük bir kanıtı olduğunu, Antep pekmezinin tertemiz ve güzel renkli olduğunu, dokumacılığın başlı başına incelenmesi gereken bir dal olduğunu, “Antep işi” diye tanınan iğne işlerinin yurdun her tarafında tanındığını belirtmektedir.⁴⁷

“Şehit Şahin” başlıklı yazı; Gaziantep Milletvekili Ömer Asım Aksoy’un Gaziantep Savunması’nda büyük kahramanlık gösteren ve ne yazık ki şehit olan Şahin Bey’in şahadetinin 24. Yıldönümünde Ankara Radyosu’nda Şahin Bey’in hayat ve kahramanlığını anlatan konuşmasını içermektedir.⁴⁸

Ömer Asım Aksoy; Lütfi Egüp Babikya’nın 1911 de basılan “Türkiye’nin Madeniyatı” adlı kitabından Gaziantep’teki madenlerle ilgili bölümleri alarak Başpınar Dergisi’nin 10. sayısında yayımlanmıştır.⁴⁹

Sonuç olarak; Ömer Asım Aksoy, Gaziantep’in yetiştirdiği önemli simalardan biridir. Savcılık, avukatlık, öğretmenlik, Halk Partisi ve halkevi başkanlığı, milletvekilliği ve Türk Dil Kurumu’ndaki görevlerine rağmen her zaman ve her fırsatta yazmaya çalışmış, çok değerli incelemeler ve araştırmalar yapmış, bunlar Gaziantep Halkevi ve Türk Dil Kurumu Yayınları olarak basılmıştır. Ömer Asım Aksoy, Başpınar Dergisi’nin çıkarılması çalışmalarına da aktif olarak katılmış, 1939-1949 yılları arasında milletvekili olmasına, Gaziantep’te her zaman bulunamamasına karşın, dergi için sürekli yazılar göndermiş, hatta Ankara ve İstanbul’daki kütüphanelerde çeşitli çalışmalar yaparak bunları Gaziantep’e göndermiş ve bunların dergide yayımlanması sağlanmıştır. Bunlardan başka, derginin ilk sayısından son sayılarına kadar dergi çalışmalarının içinde olmuş, 108 sayı yayımlanan Başpınar Dergisi’nde 41 yazısı çıkmıştır. Ömer Asım Aksoy bu yazılarında halkevi, Gaziantep büyükleri, İnkılap edebiyatı ve nutuklar, yabancı dillerde Türkçe ekler, Gaziantep’teki madenler, Gaziantep Lehçesine ait yeni notlarla ilgili konuları işlemiştir. Ömer Asım Aksoy, 1950 den sonra da Türk Dil Kurumu’ndaki çalışmalarını bırakmamış, kendi isteğiyle 1976’da emekli oluncaya kadar hizmetlerine devam etmiş, emekli olduktan sonra da eskisi kadar yoğun olmasa da dil çalışmalarını sürdürmüştür.

⁴⁷ Ömer Asım Aksoy, “Eski Bir Kültür ve Medeniyet Şehri”, **Başpınar**, C: 3, S: 51 (Ağustos 1943), s. 1-4.

⁴⁸ Ömer Asım Aksoy, “Şehit Şahin”, **Başpınar**, C: 3, S: 59 (Nisan 1944), s. 1-4.

⁴⁹ Ömer Asım Aksoy, “Gaziantep’teki Madenler”, **Başpınar**, C: 1, S: 10 (Aralık 1939), s. 1-3,16.

ÖZET

Cumhuriyetin kurulmasından sonra gerçekleşen devrimlerin kökleşmesi için gereken kurum olan Halkevleri, Cumhuriyet Halk Partisi'nin 10-18 Mayıs 1931'de toplanan III. Büyük Kongresi'nde alınan kararla 19 Şubat 1932'de 14 halkevi olarak açılmıştır.

Gaziantep Halkevi ilk etapta açılan 14 halkevi arasında yer almamakla birlikte II. etapdaki 20 halkevi arasına girerek 24 Haziran 1932'de faaliyetlerine başlamıştır. Başpınar Dergisi, Gaziantep Halkevi'nin yaptığı çalışmaları, sosyal ve kültürel etkinlikleri halka duyurmak, yapılan araştırmaları ve Gaziantep kültüründen kesitleri bütün ülke insanına tanıtmak amacıyla Gaziantep Halkevi'nin Dil, Edebiyat Şubesi'nce 19 Şubat 1939'da çıkarılmaya başlanmıştır. Ömer Asım Aksoy, Gaziantep Halkevi Dergisi Başpınar'da en çok yazısı yayımlanan yazarlardan birisidir. Dergideki 108 sayıda 41 yazısı çıkmıştır. Söz konusu yazar bu yazılarında; Halkevi, Gaziantep Büyükleri İnkılap Edebiyatı ve Nutuklar, Yabancı Dillerde Türkçe Ekler, Gaziantep'teki Madenler, Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlarla ilgili konuları işlemiştir. Ömer Asım Aksoy, Savcılık, avukatlık, öğretmenlik, Halk Partisi ve Halkevi başkanlığı, milletvekilliği ve Türk Dil Kurumundaki görevlerine rağmen her zaman ve her fırsatta yazmaya çalışmış, çok değerli incelemeler ve araştırmalar yapmış, bunlar Gaziantep Halkevi ve Türk Dil Kurumu Yayınları olarak basılmıştır.

ABSTRACT

The Public Houses, which were necessary for revolutions take root after setting up there public, had been opened on 19 Feb, 1932 as 14 branches with the decision of the republican people's party .3. Great Congress held on 10-18 May, 1931.

Gazi Antep public house among secondly established twenty public houses had started functioning, although it didn't take part in in the first row. Başpınar Journal had been started to be printed by Language and Literature Branch of Gaziantep public House so as to announce public activities done at Gaziantep Public House, and social and cultural activities , Additionally, it let the people of Turkey know researches carried out and cultural aspects of Gaziantep. Ömer Asım Aksoy is one of the authors whose plenty of articles were

published in this periodical. His 41 writings were available in 108 issues. The writer in his writings dealt with; Public Houses, Ancestors of Gaziantep, Revolutions Literature and Public Speeches, Turkish Suffixes and Prefixes in Foreign Languages, Mines in Gaziantep, and Accent of Gaziantep. Ömer Asım Aksoy took every opportunity to write and did very valuable researches and investigations although he worked as a prosecutor, lawyer, teacher and became a member of parliament, president of Republican People's Party and Public House.

Ek 1-Ömer Asım Aksoy'un Başpinar Dergisi'ndeki yazılarının dizini

Sayı-Tarih	Yazı Adı	İçerik	Sayfa
2 (01.04.1939)	Bir Halkevi Dergisinin Hususiyeti	Halkevi Dergisinin Özellikleri	1-2
2 (01.04.1939)	Hasırcıoğlu-Başlangıç-Kaynaklar	Gaziantep büyükleri	15-16
3 (01.05.1939)	Hasırcıoğlu-Hayati-Eserleri	Gaziantep büyükleri	9-10
4 (01.06.1939)	Hasırcıoğlu (ağa) Nükteleri – Kelime Oyunları-Tarihleri	Gaziantep Büyükleri	9-13
5 (01.07.1939)	Antebli Raşit Hakkında	Gaziantep büyükleri	4-5,8
5 (01.07.1939)	Hasırcıoğlu(ağa)Başka eserleri - netice	Gaziantep büyükleri	9-11
6 (01.08.1939)	Hasırcıoğlunun Bir Nüshası Daha	Gaziantep büyükleri	9-10,15
7 (Eylül 1939)	İnkılap Edebiyatı ve Nutuklar	İnkılap devresinde nutuklar	3-4,7
9 (Kasım 1939)	Yabancı Dillerde Türkçe Ekler	Çeşitli dillerde Türkçe ekleri	1-2,11-13
10 (Aralık 1939)	Gaziantep'teki Madenler	Madenler hakkında bilgi	1-3,16
11-12 (Şubat 1940)	Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlar	Gaziantep Lehçesiyle ilgili bilgiler	1-3
13 (Mart 1940)	Gaziantep Lehçesine Dair Yeni Notlar	Kullanılmayan Kelimeler	1-4
14 (Nisan 1940)	Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlar	Kullanılmayan kelimeler	2-6
15 (Mayıs 1940)	Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlar	Tabirler-klîşe cümleler-meşhur sözler-darbimeseller	1-4
16-17 (Temmuz 1940)	Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlar	Tabirler-klîşe cümleler-meşhur sözler	1-5
18(Ağustos 1940)	Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlar	Tabirler,klîşe cümleler, darbimeseller	1-4
19 (Eylül 1940)	Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlar	Tabirler,klîşe sözler,meşhur sözler	1-5
21(Kasım 1940)	Gaziantep Lehçesine Ait Yeni Notlar	Tabirler,klîşe cümleler,meşhur sözler	1-4
22 (Aralık 1940)	Gaziantep Lehçesine Dair Yeni Notlar	Tabirler,klîşe cümleler meşhur sözler	1-4
23 (Ocak 1941)	Gaziantep Lehçesine Dair Yeni Notlar	Tabirler,klîşe cümleler,meşhur sözler	1-2
24(Şubat 1941)	Gaziantep Lehçesine Dair Yeni Notlar	Tabirler,klîşe cümleler,meşhur sözler	1-2
25(Mart 1941)	Gaziantep Lehçesine Dair Yeni Notlar	Tabirler,klîşe cümleler,meşhur sözler	1-2
26 (Nisan 1941)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım ve meşhur sözler	1-2
28(Haziran 1941)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım sözler,meşhur sözler	1-2
29(Temmuz 1941)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım sözler,meşhur sözler	1-2

29(Temmuz 1941)	Dariünnizam-Nazmülcevahir	Antepli Hoca Münip efendiyle ilgili düzeltme	7-13
30-31 (Ağustos-Eylül 1941)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım sözler.meşhur sözler	1-2
32 (Ocak 1942)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım sözler,meşhur sözler	3-4
33 (Şubat 1942)	Muhakemet-ül Lügateyn	Ali Şir Nevai'nin ve eserinin tanıtımı	1-3
33 (Şubat 1942)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım sözler,meşhur sözler	8-9
Deyimler,Takım sözler,meşhur sözler	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,Takım sözler,meşhur sözler	8-9
35 (Nisan 1942)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım sözler,meşhur sözler	9-10
36 (Mayıs 1942)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım sözler,meşhur sözler	13-14
37-38 (Haziran-Temmuz 1942)	Gaziantep Ağzı Üzerine Yeni Notlar	Deyimler,takım sözler,meşhur sözler	5
40 (Eylül 1942)	Cibil Unuk	Masal	1-2
41-42 (Ekim-Kasım 1942)	Teşekkür	Gaziantep ağzı sözlerine olan katkılar	1-2
51 (Ağustos 1943)	Eski Bir Kültür ve Medeniyet Şehri	Gaziantep ile ilgili bilgi	1-4
59 (Nisan 1944)	Şehit Şahin	Şahin Bey'le ilgili radyodaki konuşma	1-4
81 (Şubat 1946)	Bu Şehrin Methinde Lisan Kasırdır	Gaziantep hakkında söylenenler	9-13
107-108 (Mart-Nisan)	Nazm-ül Leal'i Arıyorum	Gaziantep Büyükleri	1-2
107-108 (Mart-Nisan)	'Uçak' Kelimesinin Düşündürdükleri	Uçaklarla ilgili	10-11,15